

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. birželio 18 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinės bylos:
2018/0358(NLE)
2018/0359(NLE)

5929/19
ADD 2

WTO 33
SERVICES 6
FDI 2
COASI 9

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinųjų atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tarybos sprendimas dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu – Priėmimas Tarybos sprendimas dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimo sudarymo Sąjungos vardu – Prašymas gauti Europos Parlamento pritarimą

**Belgijos Karalystės vienašalis pareiškimas dėl Tarybos sprendimo
dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių
ir Vietnamo Socialistinės Respublikos
investicijų apsaugos susitarimo
pasirašymo Sąjungos vardu**

Belgija palankiai vertina tai, kad pasirašytas Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Vietnamo Socialistinės Respublikos investicijų apsaugos susitarimas

Belgija dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą dėl vykdomos investicinių ginčų sprendimo reformos. Tai yra žingsnis pirmyn siekiant įsteigti daugiašalį investicinių ginčų teismą, kuris taps už investuotojų ir valstybių konfliktų sprendimą atsakinga teisine institucija. Belgija toliau remia Komisijos šiuo klausimu dedamas pastangas.

Belgija mano, kad ES Teisingumo Teismo nuomonė dėl investicinių teismų sistemos suderinamumo su ES sutartimis (Nuomonė 1/17) prisidėjo prie geresnės teisinės sistemos, kurioje gali būti kuriama investicinių teismų sistema, išaiškinimo ir sudaro sąlygas tolesniam darbui.

Belgija pabrėžia, kad, kaip savo nuomonėje 1/17 patvirtino ES Teisingumo Teismas, Investicijų apsaugos susitarimu su Vietnamu dar kartą patvirtinama šalių teisė savo teritorijoje vykdyti reglamentavimo veiklą taip, kad galėtų siekti teisėtų politikos tikslų, kaip antai susijusių su visuomenės sveikatos apsauga, sauga, aplinkos apsauga, visuomenės dorove, socialine ar vartotojų apsauga arba kultūrų įvairovės skatinimu bei apsauga. Vien tai, kad Šalis imasi reglamentavimo veiklos, taip pat keisdama savo įstatymus, taip, kad neigiamai paveikiama investicija ar daromas poveikis investuotojo lūkesčiams, taip pat susijusiems su pelnu, nereiškia, kad pažeista prievolė pagal Susitarimą. Be to, numatytų ginčų sprendimo institucijų jurisdikcija pranešti apie Susitarime numatytų prievolių pažeidimus negali būti aiškinama taip, kad užkirstų kelią Šaliai priimti ir taikyti priemones, būtinas visuomenės saugumui užtikrinti, visuomenės dorovei apsaugoti arba viešajai tvarkai palaikyti, arba žmonių, gyvūnų arba augalų gyvybei ar sveikatai apsaugoti, laikantis vien tik reikalavimo, pagal kurį tokios priemonės nebūtų taikomos taip, kad esant panašioms sąlygoms tokiomis priemonėmis būtų šališkai ar nepagrįstai diskriminuojamos Šalys, arba užslėptai ribojama prekyba tarp Šalių. Be to, investicinių teismų sistemos teismo ir apeliacinio teismo įgaliojimai veikti savo nuožiūra neapima leidimo jiems abejoti dėl demokratinio proceso Sąjungos nustatyto viešojo intereso apsaugos lygio.

Belgija palankiai vertina Komisijos pareiškimą dėl investicijų apsaugos ir investicinių teismų sistemos pagal ES ir Vietnamo investicijų apsaugos susitarimą. Belgija laikosi nuomonės, kad šis pareiškimas yra aktualus, kai Investicijų apsaugos susitarimas su Vietnamu aiškinamas atsižvelgiant į Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės 31 ir 32 straipsniuose pateiktas sutarčių aiškinimo taisykles.

Belgija tvirtina, kad vykstanti daugiašalė diskusija dėl to, kaip tarptautinės bendrovės gerbia žmogaus teises ir laikosi tarptautinių prievolių, kurią surengė Neribotos sudėties tarpvyriausybinių tarptautinės teisiškai privalomos žmogaus teisių priemonės tarptautinėms bendrovėms ir kitoms verslo įmonėms rengimo darbo grupė, yra labai svarbi. Ji toliau pasisako už aktyvesnę Europos dalyvavimą derybų procese. Be to, ji prašo taikyti įtraukesnį ir labiau bendru sutarimu grindžiamą derybų metodą.

* * *

Komisijos pareiškimas dėl investicijų apsaugos ir investicinių teismų sistemos pagal ES ir Vietnamo investicijų apsaugos susitarimą

ES ir Vietnamo investicijų apsaugos susitarimas – tai dar vienas žingsnis įgyvendinant naująją požiūrį į investicijų apsaugos politiką ir ginčų sprendimą, nustatytą ES ir Kanados išsamiaje ekonomikos ir prekybos susitarime, taip pat bendrame aiškinamajame dokumente ir Pareiškime Nr. 36, kuris buvo padarytas pasirašant tą susitarimą.

Susitarimas apima visus į IEPS įtrauktus ir minėtuose papildomuose dokumentuose išdėstytus patobulinimus, kuriais, kaip pripažino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, siekiama užtikrinti, kad ir toliau būtų veiksmingai įgyvendinama Europos Sąjungos ir jos valstybių narių teisė reguliuoti. Visų pirma, ES ir Vietnamo investicijų apsaugos susitarime nustatytos garantijos, kurias Teisingumo Teismas Nuomonėje Nr. 1/17 įvardijo kaip būtinas siekiant užtikrinti, kad Susitarimu įsteigti teismai negalėtų kvestionuoti Šalies demokratiškai priimtų sprendimų, susijusių, be kita ko, su viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo apsaugos lygiu, visuomenės gerovės apsauga, žmonių ir gyvūnų sveikatos ir gyvybės apsauga, maisto saugos užtikrinimu, augalų ir aplinkos apsauga, gerove darbe, produktų sauga, vartotojų apsauga arba pagrindinių teisių apsauga¹.

¹ 2019 m. balandžio 30 d. Teisingumo Teismo nuomonės Nr. 1/17 147–161 punktai.

Į susitarimą, kaip ir į IEPS, įtraukta investicinių teismų sistema ir numatyta pereiti prie daugiašalio investicinių ginčų teismo. Jame išdėstytos nuostatos, kuriomis užtikrinamas visiškas procedūrų (įskaitant šalių pateikiamus dokumentus ir klausymus) skaidrumas ir sudaromos sąlygos suinteresuotosioms šalims teikti teismui pastabas (*amicus curiae*).

Šis susitarimas, kaip IEPS ir ES ir Singapūro investicijų apsaugos susitarimas, yra svarbus tarptautinės investicijų politikos pertvarkos etapas valstybių narių dvišales investicijų sutartis pakeičiant naujuoju ES požiūriu ir siekiant įsteigti daugiašalį investicinių ginčų teismą.

ES ir Vietnamo investicijų apsaugos susitarimas, kaip IEPS ir ES ir Singapūro investicijų apsaugos susitarimas, grindžiamas pagrindinėmis ES vertybėmis, kurios yra įtrauktos į susitarimą. Investicijų apsaugos susitarime dar kartą patvirtinti įsipareigojimai pagal JT Chartiją ir Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją. Jame taip pat dar kartą patvirtinti įsipareigojimai dėl darnaus vystymosi ir skaidrumo, dėl kurių susitarta ES ir Vietnamo laisvosios prekybos susitarime. Šie įsipareigojimai apima daugiašalių aplinkos ir darbo susitarimų ir standartų skatinimą vidaus politikoje ir teisėje. Pagal investicijų apsaugos susitarimą apsauga suteikiama tik toms investicijoms, kurios vykdomos laikantis vidaus teisės aktų, įskaitant prievoles, susijusias su aplinkos ir darbo apsauga, taip pat su pagarba žmogaus teisėms.

Be to, investicijų apsaugos susitarime dar kartą patvirtinti įsipareigojimai skatinti atsakingą verslą taikant tokias priemones kaip Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos gairės daugiašalėms įmonėms (EBPO rekomendacijos daugiašalėms įmonėms), Jungtinių Tautų pasaulinis susitarimas ir Trišalė deklaracija dėl principų, susijusių su daugiašalėmis įmonėmis ir socialine politika. Šiuos įsipareigojimus papildo konkretus ES įsipareigojimas tame regione, pvz., projektas ***Atsakingos tiekimo grandinės Azijoje*** – ES, TDO ir EBPO bendra iniciatyva, kurios pagrindinis tikslas – siekti, kad verslo įmonės, turinčios tiekimo grandinių Azijoje, labiau gerbtų žmogaus teises ir geriau laikytųsi darbo ir aplinkos apsaugos standartų, savo veiklą suderindamos su tarptautiniais standartais. Projekte dalyvauja šešios Azijos šalys, įskaitant Vietnamą.

Be to, Komisija atkreipia dėmesį į vykstančias diskusijas dėl atsakingo verslo ir investuotojų įsipareigojimų įvairiuose tarptautiniuose forumuose, įskaitant Jungtines Tautas ir EBPO. Europos Sąjunga ėmėsi pagrindinio vaidmens siekdama tarptautiniu lygmeniu užtikrinti atsakingą verslą ir pagarbą žmogaus teisėms. Komisija skatins Europos Sąjungą išlaikyti pagrindinį vaidmenį ir kartu nagrinės, kaip reaguoti į vykstančias diskusijas ir jas formuoti.
